

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 643/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 3To/12/2021 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky podľa (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom najvyššieho súdu v konaní sp. zn. 3To/12/2021. Navrhuje, aby ústavný súd vyslovil najvyššiemu súdu príkaz konať, a súčasne žiada o priznanie primeraného finančného zadostučinenia 10 000 eur. K ústavnej sťažnosti sťažovateľ pripojil žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „špecializovaný súd“) sp. zn. BB-4T 11/2018 zo 16. júna 2021 písomným podaním z 29. júna 2021 a jeho doplnením z 27. septembra 2021 toto odvolanie odôvodnil.

3. Ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. júla 2022 sa sťažovateľ domáhal, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže v jeho trestnej veci nebolo do dňa podania ústavnej sťažnosti

právoplatne rozhodnuté napriek tomu, že mu bolo vznesené obvinenie v roku 2013. Uznesením sp. zn. II. ÚS 1/2023 z 11. januára 2023 ústavný súd sťažovateľovu ústavnú sťažnosť odmietol.

4. Sťažovateľ sa následne obrátil so svojou sťažnosťou č. 18008/23 na Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), namietajúc porušenie čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru v súvislosti s dĺžkou trestného konania. Rozhodnutím z 15. februára 2024 ESLP v zmysle čl. 39 dohovoru vyčiarhol sťažnosť sťažovateľa zo zoznamu prípadov. Odôvodnil to tým, že mu bol doručený zmier, v ktorom sa sťažovateľ zaviazal, že v súvislosti so skutočnosťami, pre ktoré podal sťažnosť, si ďalej nebude uplatňovať nároky proti Slovenskej republike, a za to mu vláda zaplatila 6 500 eur ako náhradu, ktorá je konečným riešením jeho veci.

5. Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd o jeho odvolaní zo 16. júna 2021 „do dnešného dňa neurobil ani jeden úkon a do dnešného dňa právoplatne nerozhodol, čo je 46 mesiacov – tri roky a desať mesiacov. Je to štrnásť mesiacov od dohody medzi vládou a sťažovateľom. Ustálená neistota u sťažovateľa spôsobuje úzkosti a depresie, čo už hraničí s čl. 3 dohovoru.“

II.

Vyjadrenie najvyššieho súdu

6. V súvislosti s predbežným prerokovaním ústavnej sťažnosti ústavný súd požiadal najvyšší súd o vyjadrenie. Najvyšší súd vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 29. apríla 2025 uviedol, že na neverejnom zasadnutí konanom 18. decembra 2024 v predmetnej trestnej veci rozhodol aj o odvolaní sťažovateľa uznesením tak, že rozsudok špecializovaného súdu zo 16. júna 2021 zrušil v odsudzujúcej časti aj vo vzťahu k obžalovanému sťažovateľovi vo všetkých výrokoch o vine a vo všetkých výrokoch o treste, náhrade škody aj ochrannom opatrení v bodoch I až XIII a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Zároveň podľa § 325 Trestného poriadku špecializovanému súdu nariadil, aby vec prejednal a rozhodol v inom zložení senátu.

7. Písomné vyhotovenie tohto uznesenia po predĺžení lehoty na jeho vyhotovenie predsedom najvyššieho súdu do 19. marca 2025 bolo podľa prezenčnej pečiatky odovzdané na opis 19. marca 2025 a spis bol expedovaný 27. marca 2025. Z uvedeného vyplýva, že najvyšší súd základným trestným spisom nedisponuje práve od 27. marca 2025 a nachádza sa na špecializovanom súde. Z tohto dôvodu najvyšší súd uviedol základné aspekty v sťažovateľovej veci, ktoré mali vplyv na dĺžku odvolacieho konania. Vychádzal aj z vyjadrenia adresovanej zástupkyňi Slovenskej republiky pred ESLP v súvislosti s podanou sťažnosťou sťažovateľa ESLP.

8. Trestná vec bola najvyššiemu súdu pre účely rozhodnutia o odvolaní sťažovateľa (ako aj o odvolaní ďalších štyroch obžalovaných) predložená už 3. decembra 2021, avšak predčasne, pričom k vráteniu veci najvyššiemu súdu došlo až 24. februára 2022. Súčasne po predložení veci už 7. decembra 2021 obhajca obžalovaného ██████████ žiadal o predĺženie lehoty na vyhotovenie odôvodnenia odvolania, ktorej žiadosti najvyšší súd vyhovel. Písomné zdôvodnenie odvolania obhajcom ale napokon nebolo najvyššiemu súdu doručené. Sám sťažovateľ dopĺňal odvolanie proti rozsudku písomným podaním doručeným prvostupňovému súdu ešte 25. apríla 2022. Z toho je zrejmé, že aj tento čas, ktorý sťažovateľ inak namieta ako neprimeraný (priet'ahový), v skutočnosti využil na rozšírenie odvolacej argumentácie.

9. Podstatnými dôvodmi však, pre ktoré nebolo možné o odvolaniach obžalovaných rozhodnúť skôr, bol jednak rozsah spisového materiálu (25 000 strán), najmä však skutkový aj dôkazný rozsah

posudzovanej trestnej veci (pre ilustráciu samotný napadnutý a preskúmaný rozsudok špecializovaného súdu bol v rozsahu 160 strán), ako aj opakovaná zmena v zložení odvolacieho senátu. Navyše, nešlo o väzobnú vec (v prípade všetkých piatich odvolateľov šlo o obžalovaných, ktorí vykonávajú dlhodobé tresty odňatia slobody – v prípade štyroch obžalovaných vrátane sťažovateľa doživotné), v dôsledku čoho mali prioritu a naliehavosť iné väzobné veci, resp. potreba rozhodovať najmä v agende špecializovaného súdu aj v iných otázkach prebiehajúcich trestných stíhaní.

10. Zohľadňujúc uvedené aspekty a osobitosti posudzovaného odvolacieho konania a najmä so zreteľom na skutočnosť, že už 18. decembra 2024 bolo vyhlásené rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorého sa vo svojej podstate sťažovateľ ústavnou sťažnosťou domáha, najvyšší súd navrhol ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie označených základných práv postupom najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho, pretože od podania odvolania v júni 2021 o ňom nebolo ku dňu podania ústavnej sťažnosti najvyšším súdom rozhodnuté.

12. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní vzal do úvahy tú skutočnosť, že sťažovateľ bol v súvislosti s namietanými priet'ahmi v jeho trestnej veci úspešný pred ESLP. Po postupe vlády v konaní pred ESLP nie je dôvod mať pochybnosti o tom, že konanie v trestnej veci sťažovateľa trvá neprimeranú dobu, a tým došlo k porušeniu nielen jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, ale aj jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Zmier uzavretý medzi vládou a sťažovateľom, ktorý viedol k vyčiarknutiu jeho sťažnosti zo zoznamu prípadov, je vyslovením toho, že priet'ahmi v trestnom konaní sťažovateľa došlo k porušeniu jeho ústavných práv.

13. Dôsledkom uzavretého zmiere, ktorého súčasťou bolo poskytnutie finančnej náhrady, je nielen uznanie toho, že právo sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru porušené bolo, ale aj toho, že k porušeniu tohto práva došlo postupom všetkých slovenských orgánov v trestnom stíhaní sťažovateľa vrátane postupu najvyššieho súdu, ktorý sťažovateľ namieta touto ústavnou sťažnosťou, a to v období od vznesenia obvinenia v roku 2013 až do uzavretia zmiere a vyčiarknutia jeho sťažnosti zo zoznamu ESLP vo februári 2024.

14. Takýto záver konania pred ESLP, z ktorého vyplýva porušenie práv sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, možno interpretovať tak, že nie je dôvod na to, aby pri ďalších ústavných sťažnostiach sťažovateľa pre porušenie jeho práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo osobitne zohľadňované obdobie jeho trestného stíhania za obdobie od roku 2013 do februára 2024. Aj zo zmiere, ktorý so sťažovateľom v konaní pred ESLP uzavrela vláda, treba vyvodíť povinnosť všetkých slovenských orgánov konať vo veci trestného obvinenia sťažovateľa bez zbytočných priet'ahov (m. m. III. ÚS 41/2023).

15. Ústavný súd teda hodnotil postup najvyššieho súdu v období po vyčiarknutí sťažnosti sťažovateľa zo zoznamu ESLP, teda od februára 2024. V tomto smere bolo podstatné to, že o podanom odvolaní sťažovateľa rozhodol najvyšší súd 18. decembra 2024. O skutočnosti, že odvolací súd už v jeho veci rozhodol, sa vzhľadom na neverejnú zasadnutie najvyššieho súdu mohol dozvedieť najskôr potom, ako mu bolo doručené predmetné uznesenie. Ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že k tomu preukázateľne došlo 11. apríla 2025.

16. Z toho vyplýva, že konanie pred najvyšším súdom trvalo niečo viac ako jeden rok. Takáto dĺžka o odvolaní sťažovateľa vo veci samej v trestnom konaní, ktoré sa týka závažných zločinov sťažovateľa (a iných obžalovaných), je ústavne prijateľná. Ústavný súd prihliadol aj na argumenty najvyššieho súdu obsiahnutých v jeho vyjadrení, najmä na obsahnosť spisu a zložitosť po skutkovej a právnej stránke.

17. Z toho, že porušenie ústavných práv sťažovateľa priedahmi postupom najvyššieho súdu bolo zohľadnené v zmysle v konaní na ESLP, ktorý mal za následok vyčiarknutie jeho sťažnosti zo zoznamu ESLP, pričom v postupe najvyššieho súdu po tomto rozhodnutí ESLP nemožno identifikovať zbytočné priedahy, zakladá zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti sťažovateľa, a preto bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

18. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tak tomu je aj v sťažovateľovom prípade, preto ústavný súd dospel k záveru, že neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nevyhoveli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu